

V rámci celoroční činnosti DSK Motýlek se koná jeden z výletů vlastivědného cyklu:

„Památná místa naší země a našich dějin“

V letošním roce pokračujeme s výlety po krásách naší země s připomenutím historie ať už bájně nebo skutečné.

Výlet „Kouřim, Lipany“

se koná v sobotu dne **25. 4. 2015** dle následujícího programu:

**Sraz všech účastníků v 7:30 hod. v odjezdové hale
Masarykova nádraží (u informační tabule).**

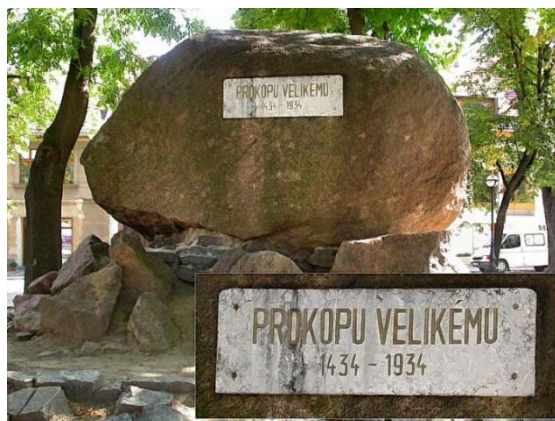
Odjezd: **Masarykovo nádraží** 8:19 **(Os 10217)**

Příjezd: Pečky 9:14

Odjezd: Pečky 9:18 **(Os 10310)**

Příjezd: **Kouřim** 9:53

Od nádraží v Kouřimi pěšky po žluté projdeme naučnou stezku a vrátíme se do Kouřimi na náměstí (cca 3,5 km). Po prohlídce památných míst v Kouřimi a okolí se vydáme k Lipanské mohyle. Po zhruba 3 km, pokračování po červené dojdeme do obce Království. Z Království pak budeme pokračovat až k Lipanské mohyle (2,7 km). Dále pak zhruba 0,8 km do obce Lipany ke stejnojmennému zámku. Odtud se vydáme zpátky jinou cestou 2,5 km do Třebovle (zámek Sázavský dvůr). Dále pak po 2 km dojdeme do Klášterní Skalice, kde je gotický most přes říčku Výrovku. Budeme pokračovat po zelené kolem zříceniny kláštera zhruba 1,6 km a pak už po silnici 1,4 km dojdeme do stanice Bošice, odkud se vlakem vrátíme do Prahy. Celá tato trasa je délky zhruba 14 km. Dohromady s naučnou stezkou v Kouřimi to dělá 17,5 km a máme na to zhruba 8 hodin. Což by mělo být v pohodě i pro menší děti a starce.

Odjezd: **Bošice** 18:14 **(Os 10325)**

Příjezd: Pečky 18:44

Odjezd: Pečky 18:51 **(Os 10248)**

Příjezd: **Masarykovo nádraží** 19:51

Rozchod: 20:00

Účastnit se mohou všichni: děti, ženy, starci i polo....., členové i nečlenové přátelé i nepřátelé DSK Motýlek.

Vezměte si sebou: dobré oblečení (hlavně dobrou obuv), jídlo, pití na 12 hodin, 200,- Kč na jízdné, případně vstupné. Výlet se koná za každého počasí s výjimkou dlouhotrvajícího deště. Zároveň tento výlet berte jako vítání jara a seznámení s možnými účastníky letního tábora.

Výlet má na starosti děda Pavel HAT Tikman a koná se pod záštitou prezidenta SK HARMONY Pavla Horáka.

Kontakt: pavel.tikman@sudop.cz +420 605 229 022

Děti mladší 15 let, které půjdou na výlet bez doprovodu svých rodičů nebo jiné osoby starší 18 let, musí mít svými rodiči vyplněnou následující přihlášku:

Přihláška

Přihlašuji tímto své dítě

Jméno

Příjmení

Datum narození

Na výlet, který se koná dne 25. 4. 2015, v rámci činnosti DSK MOTÝLEK při SK HARMONY. Jedná se o celodenní výlet do Kouřimi a Lipan.

Datum:

Jméno rodiče:

Podpis rodiče:

Telefon:

Kouřim

Kouřim je město ležící v okrese Kolín asi 18 km západně od Kolína. Má téměř 2 tisíce obyvatel a její katastrální území má rozlohu 1440 ha. V roce 2011 zde bylo evidováno 761 adres. K obci patří i místní část Molitorov. Od 15. století do roku 1848 byla Kouřim centrem Kouřimského kraje, který zahrnoval rozsáhlé území východně od Prahy.

Historické jádro města je městskou památkovou zónou. **Kouřim** je také název katastrálního území o rozloze 14,4 km.

Tajemný Lechův kámen

Další zajímavostí Kouřimi je tři metry vysoký Lechův kámen, ležící jen pár minut chůze z centra města po žluté značce. Je výrazné skalisko na cestě k bývalé Staré Kouřimi. Z tohoto místa dával podle legendy kníže Lech kouřem ohně znamení svému bratru Čechovi na horu Říp. Nedaleko od Lechova kamenu je malá kaplička svatého Víta. Všude v okolí jsou ještě patrné zbytky slovanských hradeb. Odtud také pochází jméno Kouřim.

Pověst praví, že tomu, kdo kámen o půlnoci Štědrého dne třikrát obskáče na jedné noze se zadržným dechem, se otevřou podzemní prostory skrývající zlatý poklad. Nicméně vzhledem k tomu, že kámen měří po obvodu téměř 30 metrů, je to dost těžko realizovatelné.

Zda to někdo zkoušel, není známo. Každopádně je od kamene nádherně vidět panorama celé Kouřimi, kterému na náměstí dominuje Chrám svatého Štěpána. Mimochodem, pod náměstím se skrývá síť dodnes neprozkoumaných podzemních chodeb.

Další raritou je goticko-renesanční zvonice, kde jsou dva zvony zavěšeny kuriózním způsobem - srdcem vzhůru. Je to 1000 kg vážící "Štěpán" a o něco menší 700 kg "Marie". Do pohybu se uvádějí šlapáním na pedály.

Historie Kouřimi

V místní krajině je dokázáno osídlení lidmi již z mladší doby kamenné, zhruba 3000 let př. n. l. V 6. století n. l. přicházejí Slované z kmene Zličanů a v 7. století vzniká na místech dávného slovanského osídlení **Stará Kouřim**. Význam mohutného opevněného hradiště se mohl směle měřit s Prahou. Tzv. Kristiánova legenda z 10. století vypráví o souboji zlického knížete Radslava s přemyslovským knížetem Václavem, který Radslava božím zásahem bez boje porazil. Zlické knížectví, které se stalo nebezpečným konkurentem Prahy, bylo vyvráceno ve dvou taženích Václavova bratra Boleslava I., zvaného Ukrutný, a následně přešlo do majetku Slavníkovců. Hradiště Stará Kouřim zaniklo kolem roku 936.

Rovněž Slavníkovci začali brzy ohrožovat zájmy v Praze sídlících Přemyslovců. Mocenský střet obou rodů vyvrcholil historicky známým vražděním v Libici nad Cidlinou roku 995, kdy z celého slavníkovského rodu přežili pouze nepřítomní biskup Vojtěch, jeho bratři Radim a hlava rodu kníže Soběslav. Tento masakr učinil Přemyslovce konečně vládci nad Kouřimskem a zároveň učinil toto území jádrem vznikajícího českého státu. Kouřimským knížetem se stal Děpolt III. z větve Přemyslovců, toho ale jeho mocenské ambice dovedly až k povstání proti králi Přemyslu Otakaru I. Jeho vzpoura byla však rozdracena, Děpolt zabit a hradiště zničeno. Z této doby pochází druhá legenda o vzniku jména města obsažená v Dalimilově kronice.

Současná Kouřim, asi 1 km severozápadně od Staré Kouřimi a kdysi jedno z nejvýznamnějších královských měst v Čechách, byla patrně založena ve třetí čtvrtině 13. století králem Přemyslem Otakarem II. Nebývalý rozkvět středověké Kouřimi, nakrátko přerušeny husitskými válkami, trval až do roku 1547, kdy bylo město částečně oslabeno konfiskacemi v souvislosti s jeho účastí v protihabsburském povstání.

Největší úpadek města však nastal po roce 1620 v době třicetileté války, kdy bylo téměř zcela zničeno. Většinu majetku získal kníže Karel z Lichtenštejna a vyliďněná Kouřim byla nadto několikrát vydrancována nejen procházejícími švédskými, ale též císařskými vojsky.

V 19. století se Kouřim - prý vinou svých radních - ocitla mimo hlavní dopravní tepny a proto se zde nerozvinul žádný významnější průmysl. Dnešní město s množstvím památek je tedy pouze častým cílem milovníků historie.

Lipany

Po upálení Mistra Jana Husa před 600 lety (1415) a následné smrti krále Václava IV, zavládl v Čechách boj proti církvi a císaři Zikmundovi, který si dělal nárok na český trůn po svém bratru Václavu IV. Hlavní důvod bylo napravit celospolečenský špatný řád především v církvi, ale i světském životě. Jednalo se především o náboženské, ale v jistých ohledech snad i národnostně, sociálně a politicky motivované hnutí. Husité sami sebe nazývali **kališníky**, teprve později začali používat i označení **husité**.

S velkou přesilou vojsk byly do Čech vypraveny křížové výpravy, které s požehnáním papeže organizoval císař Zikmund. Celých 15 let trvaly tyto boje, ve kterých přes velkou početní převahu nepřátel vždy zvítězila vojska vedena Janem Žižkou z Trocnova a po jeho smrti knězem Prokopem Holým Velikým. Slavně zvítězili čeští husité především ve čtyřech tzv. křížových výpravách, kdy početně slabší, ale daleko odhodlanější bránit svou zem porazili většinou nájemné žoldnéře papeže a císaře Zikmunda.

Nicméně válkou vyčerpaná zem strádala a tak došlo k rozkolu husitského hnutí. To, co nedokázali žoldnéři ze všech okolních států, to dokázali sami Češi v bratrovražedné bitvě u Lipan.

Bitva u Lipan se odehrála v neděli 30. května 1434 v lokalitě mezi vsí Hřiby a Lipskou horou, která je přibližně jeden kilometr jižně od středočeské vesnice Lipany. Vojáci utrakvisticko-katolické aliance v čele s Divišem Bořkem z Miletínka zde drtivě porazili polní vojska sirotčího a táborského svazu, tvořící páteř vojenských složek radikálního křídla husitského hnutí. V průběhu bojových operací zahynul i vůdce radikálů Prokop Holý, nejvlivnější husitský politik, na jehož vůli před rokem 1434 do značné míry závisel osud revolučních Čech. Porážka sesadila polní obce z postavení rozhodujícího politického činitele v zemi a umožnila umírněné straně uzavřít dohodu s císařem Zikmundem Lucemburským a legáty basilejského koncilu. Tím bitva předznamenala ukončení občanské války v Zemích Koruny české.

Ačkoli se lze při získávání informací o bitvě u Lipan opřít o poměrně bohatou řadu dobových písemností, je zodpovězení otázky, jakým způsobem probíhala, velmi nesnadné, neboť jde často o záznamy značně tendenční a jen útržkovitého charakteru. Z tohoto důvodu čeští historici zastávají rozdílné názory jak při odhadu početních stavů zúčastněných armád a líčení jednotlivých taktických manévřů, tak při líčení časové posloupnosti průběhu některých bojových epizod. Podobnou nejednotnost historická obec zaujímá též v postoji, jaký význam náleží lipanskému střetnutí v českých dějinách.

